

NINCS SZÜKSÉG RÁNK?

A FEFHE NYILT LEVELE a MAGYAR NEMZETI DIÁKSZÖVETSÉGHEZ!*

(Egy ifjúsági ünnepély margójára)

1939 március idusán életünkben először vettünk részt a magyar fiatalság és sajátmagunk szabadságünnepén. Nemrég jöttünk haza, újak voltunk és ekkor hazatérésünket is ünnepelték. A leghátsó erkélyen, visszavonultan, állóhelyünkről, de fegyelmezett hittel és nagy elhatározással néztük végig ezt az ünnepséget. Már akkor, úgy hajadonfótt, főveg, szalag, dísz-toll és egyenruha nélkül, egyszerű lélekkel is éreztük, hogy mi már forma szerint is beleépítettünk a nemzet testébe.

Mi azóta sem ítéljük el a külsőségeket: az ünneplés a lelket nemesíti. Minket is a hagyományok segítettek ahhoz, hogy az elnyomatásban is magyarok maradjunk. Azoktól az ünnepségektől azonban, ahol a külsőségeken; a dísz-tollakon, széles mellszalagokon túl hiányzik a komoly, őszinte magyar tartalom, megkeseredik a szánk íze.

Mi hozzászoktunk kisebbségi életünkben nemzetünk gyászos és örömteli eseményeinek komoly és bensőséges megemlékezéséhez. A szalag és a dísz-toll pedig üres cifrasággá válik szemünkben akkor, ha ezek a jelvények csak jelvények maradnak és nem kifejezői az együvé tartozásnak, a magyar közösségi gondolatnak. A mi magyar voltunk a szalagok színe helyett a lelkünkbe íródott. A kardcsörtető üres szavak helyett pedig többre becsüljük a népünkért vállalt apró munkát.

És ma háboruban élünk. Most hős, egyetértő nemzeti lelket kell, amely áthatja a messzi harctéren kemény vártat álló katonát és otthon a belső front egységén munkálkodó becsületos magyarokat.

Mint a multban, ez év október 6-án is, a hősi eszménytől áthatva részt kívántunk venni a magyar ifjúság emlékünnepén. Az élő szó közvetlenségével hallani akartuk, hogy mit üzen ott mindnyájunknak, az igazi magyar egyetemi ifjúságnak, magyar ösztönétől és magyar látásától indítva polgári életünk első katonája: a magyar miniszterelnök. Mi is az ő szavaiból akartunk hitet meríteni, hogy a személyes szó továbbadásával tartsuk és tápláljuk a mieinknek sokszor csüggedő, sokszor el-csukló magyar bizodalmit a magyarság árnyékterületén, ott kint a „végeken”.

Ezért tisztességgel eljártunk az ünnepélyt rendező Magyar Nemzeti Diákszövetséghez és ott ígéretet kaptunk arra, hogy népes küldöttségünk megfelelő helyről hallgatja majd végig a kormányelnök megnyilatkozását.

Az ünnepségre időben pontosan érkeztünk és a terem hátsó soraiban az egyik fiatal turulista, rendező útmutatása nyomán helyet foglaltunk. Meglepetésünkre azonban odaérkezett a Szent Imre-kollégium küldöttsége és vezetőjük közölte velünk, hogy az ő helyüket foglaltuk el. Eddig nem is esett rajtunk sérelem. De megjelent ekkor Tarnói (Kostyál?) László úr, a Turul-Szövetség fővezérének tagja és minősíthetetlen hangon, karhatalommal fenyegetőzve, felszólított bennünket arra, hogy hagyjuk el helyünket. Midőn pedig közöltük vele, hogy más hely hiányában kénytelenek vagyunk az ünnepségről távozni, ő, a harminc és egynéhány éves diákvezér, gunyosan szemünkbe vágta:

„Nem érezzük hiányotokat, nincsen szükség rátok!”

Ezek után szerényen megkérdezzük, mit értett Tarnói úr ezen a kétesértelmű kijelentésén? Azt jelentette ez, hogy a felvidéki főiskolások kopottas, nem mindig a legújabb divat szerint öltözött tömege rontaná az ünnepély külső fényét? Vagy csak magyarra fordította le az elmúlt évi március 15-i ünnepély alkalmával velünk kapcsolatban elhangzott és még mindig fülkünkben csengő szavakat: „Ime, a felvidéki rongyos gárda!” Vagy kérdezzük: szellemiségünket kifogásolja?

Mert ha igen, úgy hajlandók vagyunk az illető „diákvezér” úrral magyarságunkról, komolyságunkról, jóakaraturunkról egy-két szót váltani.

Az ünnepélyről ezek után fegyelmezetten távoztunk, csupán zászlónkat és képviselőinket hagytuk hátra, jelezve ezzel azt, hogy a zászló, amelyet követünk, minden magyar ünnepén ott marad, még akkor is, ha egyes, tőlünk egészen távol álló uraknak reánk nincs is szüksége.

És mi mégis ünnepeltünk! A felvidéki főiskolások csapata némán, zárt rendben a Vigadóba az „Észak” szobra elé vonult tisztelni annak a közösségi szellemnek, amely megtartott bennünket egyszerű magyarnak, befelé néző és a dolgokat mélyen értékelő ifjúságnak. Mert mi a cseh rabságból egy komoly értéket mentettünk át: az idegen uralom megtanított bennünket ítélni, értékelni és túrni.

Azt kérdezzük csupán, hogy a Magyar Nemzeti Diákszövetség épp Tarnói (Kostyál?) László urat szemelte ki a Nagy Péter, Kis János nevű magyar fiatalok kioktatására. Eszerint a Magyar Nemzeti Diákszövetség megrendezésében a magyar királyi Miniszterelnök Úrnak a magyar ifjúsághoz szóló beszéde meghallgatására amazokra Kostyáléknak nincs semmi szükségük?

* A cikket a FEFHE kívánságára közöljük.

Nos, nem tragikomikus-e, vagy csupán csak szükséges nyavalyánk, hogy az idegenbe szakadt magyarokat az idegenből lett magyarjaink emígy oktatják: nem érezzük hiányotokat, nincs rátok szükség.

És végezetül, mi, a 20—22 esztendő magyar egyetemi fiatalok azt szeretnénk tudni, mivel érdemeltük ki ennyire a maguk 30—40 évközöttiségével Tarnói László úr szíves gyámkodását? Milyen jogon rendelkeznek ők a Magyar Nemzeti Diákszövetség megbízásából az egyetemi fiatalság élén? Ezek az öreg fiatalok talán még erőtlenekek arra, hogy az ifjúság soraiból kilépjének, vagy talán csak azt hiszik, hogy mi közöttünk nélkülözhetetlenek?

Ma mindenki új magyar szellemről, új életfelfogásról, másabb magyarságról és különösként új magyar ifjúságról beszél. Nos, nem a lelkünkben bentmaradt tövisek szurkálnak, amikor a fenti események kapcsán megkérdezzük a magyar ifjúságunk képviselőit: szánt Magyar Nemzeti Diákszövetséget?

Nem tekinti-e kitérő céljának, hogy valamikor végre már valójában képviselhesse az egész magyar egyetemi ifjúság érdekét, vagy elég-e számára a reprezentációs ifjúsági ünnepség külszínű sikere, úgyis, ha e fiatalság színe-java attól távol tartja magát, vagy részvételével a mi sorsunkra jut?

Azt azonban mégsem tartjuk ildomos dolognak, hogy az elöregedett diákvezérek csupán rutinoságból sokáig bentfeledekezzenek a mi életünk irányításában!

Budapest, 1942. évi október havában.

A Felvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete nevében:

Szalontay István elnök.

DEÁKEGYSÉG DEBRECENBEN

A debreceni Tisza István Tudományegyetem hatalmas aulájában, mintegy ötszáz diák gyült össze, hogy döntsön az egyetemi ifjúság egységéről.

A késő őszi napsugár szelíden tör meg a hatalmas ablakok apró mozaikkockáin, hogy vérvörös színével még színesebbre fesse a kipirult diákarcokat. Valamennyi bajtársi egyesület képviselője és tagjainak legnagyobb része itt van a nagy döntésen. Verbóczy Bajtársi Egyesület jogászai zárt rendben helyezkednek el. Középen az Árpád leánytagjai tárgyalják a várható eredményt. Az orvoskari Csaba tagjai már a multheti nagygyűlésükön döntöttek. Ők már csak mint egy páholyból figyelik az eseményeket. Valami különlegesen debreceni, robusztus magyar erőt jelent a református teológusok és a Pallagról bejött gazdászok népes csoportja. Itt vannak a Szent László és a Vasvári Kör vezetői és tagjai is.

A Nemzeti Hivallás elmondása után dr. Kiss István, a Csaba vezére és az egységesítést előkészítő bizottság elnöke megnyitja a nagygyűlést. Beszédében vázolja az eddigi egységpróbálkozásokat, majd felkéri Kakas Istvánt, a K. M. D. Sz. elnökét, hogy ismertesse a kolozsvári egységsszervezet felépítését és munkáját. A nagy tetszéssel fogadott és a viharos éljenzéstől többször félbeszakított beszámoló után Mikecz Gyula, a Werbóczy ezidei vezére a már kidolgozott debreceni helyi egységsszervezet tervét ismertette. Utána a SzEI kiküldötte, Zalányi Sámuel beszélt arról a harorról, amit a Magyar Ifjúság Nagybizottsága folytat az országos diák egységért. Végül Jóna Gábor szigorló orvos mélyreszántó beszéde után elhangzott a nagy kérdés: »akarjátok-e az egységet?!

Az aula vastag falai beleremegtek az ötszáz deák ajkáról egyszerre felcsattanó »akarjuk!» szóra.

Beleremegtek, mert ebben a kiáltásban benne zajdult az évszáza-

dos testvérharcok minden keserősége, az évtizedes egyesületi torzalkodás minden fájdalmas eredménytelensége, de benne zengett a jövőt építő és nagy harcokra készülő debreceni diákok diadalmas csatakiáltása is. Ez történt Debrecenben az ősi »kálvinista Róma«-ban ezerkilencszáznegyvenkettő október huszonegyedikén. — tordai

A KÜLÜGYI SZEMLE NOVEMBERI KÖTETE

A Magyar Külügyi Társaság kiadásában és Baross Drucker György szerkesztésében megjelenő Külügyi Szemle novemberi száma a szokott változatos, időszerű tartalommal most hagyta el a sajtót. Ez a kötet is a külpolitikai aktualások valóságos lexikonja. A novemberi szám mindenekelőtt kegyelmelegemlékezést közöl a hősi halált halt Kormányzóhelyettesről: Horváth Istvánról. Dr. Félégyházy József teológiai tanár »A tegeap és ma pápai diplomáciája« c. nagyszabású tanulmányának különös időszerűséget adnak azok a tárgyalások, amelyek legutóbb XII. Pius pápa Roosevelt megbízottjával, Tylorral folytatott. Portugália és Európa címen részleteket közöl a Külügyi Szemle abból a világszerte nagy feltűnést keltő beszédéből, amelyet Salazar portugál miniszterelnök a semlegességről, az új világrendről tartott. Szentkirályi József intézeti tanár ismertette Hodza Milán volt cseh-szlovák miniszterelnöknek a középeurópai federációról írt, legutóbb Londonban megjelent művét. Dr. Kertész János szociográfus a legutóbb megkötött cseh-szlovák-lengyel egyezményről összefüggően »Lengyel-cseh ellentétek a történelem folyamán« címen írt cikke. Végül báró Wesseléry Miklós publicista »A Fekete-teger problémái« címen írt időszerű tanulmányt, kapcsolatban a tengelycsapatok kaukázusi előtörésével.